

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної
та науково-педагогічної роботи
Виталий КОБЕЦЬ
«11» 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

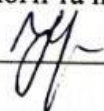
Факультет української й іноземної філології та журналістики
Кафедра англійської філології та прикладної лінгвістики
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія
Освітньо-професійна програма Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))
Курс IV
Ступінь вищої освіти «бакалавр»
Форма навчання: денна

Програму розробили:

1. Просяннікова Я.М., к. філол. н., доцентка, доцентка кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики;
2. Колкунова В.В., к. пед. н., доцентка кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики;
3. Шелдагаєва Г.О., старша викладачка кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики;

Програму розроблено на основі «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993 р., наказу Міністра освіти України № 351 від 20.12.1994 р. «Про внесення змін до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», Закону України «Про вищу освіту» від 28.12.2014 р., рекомендацій щодо проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, ухвалених рішенням вченої ради Інституту інноваційних технологій і змісту освіти, протокол № 5 від 24.04.2013р. та «Положення про проведення практики студентів Херсонського державного університету, затвердженого наказом ХДУ № 337-Д від 02.06.2017р., «Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ» (наказ від №789-Д від 02.09.2020 р.), «Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Херсонському державному університеті» (наказ №803-Д від 07.09.2020 р.).

Затверджена на засіданні кафедри
англійської філології та прикладної лінгвістики
Протокол від "18" вересня 2020 року № 2-а
в.о. завідувачки кафедри
англійської філології та прикладної лінгвістики

Юлія КИЩЕНКО

1. ВСТУП

Виробнича (педагогічна та перекладацька) практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня 4 курсу спеціальності 035 Філологія є невід'ємною складовою частиною підготовки фахівців, що здобувають ступінь вищої освіти бакалавр, і складається з двох модулів: педагогічного (практика в ЗЗСО чотири тижні) та перекладацького (два тижні).

Здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає проходження студентами виробничої практики з першої іноземної мови в середніх (базових) класах ЗЗСО: практика сприяє вдосконаленню всієї системи методичної підготовки, розвитку індивідуальних творчих здібностей майбутніх фахівців, їхньої ерудиції, вихованню в них подальшої активності в набутті професійних, перцептивних, проектувальних, адаптивних і пізнавальних умінь. Практика сприяє формуванню особистісного стилю викладання, об'єктивній оцінці своїх можливостей, застосуванню різноманітних методів та прийомів навчання, сучасних педагогічних технологій.

Перекладацька практика проводиться в умовах, максимально наближених до реальних умов майбутньої професійної діяльності: студенти вводяться в коло проблем перекладача, знайомляться з реальним змістом та об'ємом його роботи. Перекладацька практика сприяє практичній підготовці у сфері перекладознавства, є невід'ємною складовою частиною професійно-педагогічної підготовки фахівців і має на меті ознайомити їх зі змістом та реальними умовами майбутньої професійної діяльності.

Програма практики є основним навчально-методичним документом для студентів та керівників практики від навчального закладу та баз практики.

Тривалість виробничої (педагогічної) та перекладацької практики – 6 тижнів (педагогічної – 4 перекладацької – 2).

Кількість годин – 270, кількість кредитів – 9. Форма контролю – диференційований залік.

Термін проведення: 8 семестр, з 05.04.2021 до 14.05.2021.

Бази педагогічної практики – ЗЗСО (ліцеї, гімназії та інші заклади освіти державного підпорядкування м. Херсон).

Бази перекладацької практики - ТзОВ «Херсонський морський центр, ЛТД»;

Херсонська торгово-промислова палата; Департамент економічного розвитку та торгівлі обласної державної адміністрації Управління інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності; Комунальний заклад «Херсонська обласна бібліотека для дітей ім. Дніпрової Чайки» Херсонської обласної ради; Херсонська філія приватного вищого навчального закладу «Інститут післядипломної освіти „Одеський морський тренажерний центр”»; Бюро перекладів «Сократ» «ЧП Кисельова А.М»; ТОВ «Автопланета Плюс», ІТ компанія DataArt.

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Виробнича практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня 4 курсу спеціальності 035 Філологія складається з двох модулів: педагогічного та перекладацького.

Метою **педагогічного модуля практики** є формування й поглиблення фахових компетентностей, відповідних практичних навичок, ознайомлення безпосередньо в школах з виробничим (освітнім) процесом, відпрацювання спеціальних умінь та навичок, а також збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційних робіт (проектів). Мета виробничої практики здобувачів 4 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти визначається характером майбутньої діяльності випускників спеціальності 035 Філологія і полягає в:

- формуванні вмінь та навичок застосування теоретичних та прикладних знань в умовах реального педагогічного процесу;
- узагальненні й систематизації професійних знань, умінь та навичок студентів, підпорядкованих вирішенню головного завдання – комунікативної спрямованості навчання іноземної мови;
- формуванні вміння самостійно аналізувати твори митців слова та свідомо сприймати втілені в них естетичні та духовні цінності;
- стимулюванні науково-методичної творчості студентів, творчого ставлення до праці вчителя;
- підготовці до самостійної роботи у ЗЗСО.

Основною метою **перекладацького модуля практики** є підготовка студентів до

виконання роботи професійного перекладача та отримання практичних навичок, пов'язаних з реалізацією різних видів перекладу (усного, письмового, послідовного, синхронного) у різних умовах комунікації (робота з групою, індивідуально, робота з текстами та документами різного рівня складності та спрямування, безпосередньо з клієнтом чи за умов дистантної комунікації: телефон, Інтернет).

Завдання педагогічного модуля практики:

- поглиблення теоретичних знань як з базових філологічних, так і психолого-педагогічних дисциплін;
- навчити планувати і реалізовувати основні види навчально-виховної роботи з учнями (проведення уроку, виховного заходу, факультативних занять, позакласної роботи з предмету, робота в якості класного керівника тощо);
- практичне оволодіння методами, прийомами, засобами й формами викладання мови і літератури у базовій (основній) школі, навичками роботи з навчально-методичною літературою;
- формування та закріплення у студентів-практикантів професійно-ціннісних якостей особистості вчителя;
- засвоєння на практичному рівні посадових функцій конкретного працівника освіти;
- збір матеріалів для продовження виконання дослідження з тематики кваліфікаційної роботи.

Завдання перекладацького модуля практики:

- адаптація студентів до реальних умов перекладацької діяльності; засвоєння на практичному рівні функцій перекладача на фірмі чи в певній установі, його обов'язків та компетенції;
- формування у студентів-практикантів професійно-ціннісних якостей особистості перекладача: професійної компетентності, творчого підходу до процесу виконання перекладу, комунікабельності, дипломатичних навичок, уваги, вміння концентруватися та адаптуватися у складних ситуаціях;
- закріплення та поглиблення теоретичних знань як з англійської мови (збагачення словникового запасу певною специфічною термінологією), так і з методів перекладу, вибору тих чи інших засобів перекладу з урахуванням особливостей текстів;
- подальший розвиток та удосконалення вмінь перекодування інформації з однієї мови на іншу із застосуванням відомих мовних засобів;
- удосконалення вміння безпосереднього спілкування з іноземцями у аутентичних ситуаціях соціально-побутової, соціально-культурної та професійної сфер спілкування;
- отримання навичок виявлення домінантних перекладацьких проблем та знаходження стратегій їх рішення;
- розвиток умінь реалізовувати свої перекладацькі рішення з урахуванням обмежень у часі та ресурсах;
- розвиток вмінь виконання кінцевої правки тексту перекладу (стилістичної, орфографічної, пунктуаційної);
- практичне застосування вмінь виконання перекладу в електронному варіанті;
- формування вмінь та навичок діяльності згідно з правилами перекладацької етики;
- практичне оволодіння формами, методами, прийомами перекладу, навичками практичної роботи з діловими паперами;
- підготовка до самостійної роботи у якості перекладача, отримання навичок практичної роботи за фахом на певній посаді;
- вивчення студентами-практикантами передового досвіду роботи перекладачів (підбір та аналіз експериментального та теоретичного матеріалу для виконання навчально-дослідних, науково-дослідних робіт та подальшої професійної діяльності), вивчення активних засобів та методів перекладу;
- розвиток навичок роботи із словниками різних видів, а також із довідково-інформаційною літературою та новітніми інформаційними технологіями у процесі перекладу.

У цілому дані завдання спрямовані на отримання студентами відповідного досвіду роботи перекладачем, на поглиблення теоретичних знань та розвиток практичних вмінь, розв'язання певних проблем, пов'язаних з ефективною перекладацькою діяльністю.

ПРЕДМЕТ ПРАКТИКИ

Предметом практики є педагогічна та перекладацька діяльності як процеси.

ОК 25 Виробнича практика Компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки, здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 13. Здатність здійснювати усний та писемний переклад художніх та нехудожніх типів текстів.

ФК 16. Володіння методами та формами викладання іноземної мови та знаннями в організації виховної діяльності у майбутній професійній сфері; розуміння основних функцій та завдань педагогіки, психології.

ОК 25 Виробнича практика Програмні результати навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20. Мати навички здійснювати усний (послідовний та синхронний) та письмовий переклад (художній та галузевий).

ПРН 21. Володіти психолого-педагогічними та методичними основами навчального процесу та вміти їх застосовувати при викладанні іноземної мови.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

3.1. Педагогічна практика

Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія під час виробничої (педагогічної) практики повинен оволодіти професійними вміннями та навичками:

- застосовувати теоретичні знання у практичному викладанні мови, планувати і виконувати навчально-виховну роботу з предмету з урахуванням традиційних методик та інноваційних педагогічних технологій;
- складати плани-конспекти уроків з мови різноманітних типів з урахуванням специфіки конкретної теми, розділу, твору, вікових та психологічних особливостей школярів;
- перевіряти та аналізувати класні і домашні завдання учнів;
- готувати та проводити позакласні заходи за фахом, виховну роботу у закріпленому класі;
- проводити та аналізувати уроки різних типів;
- допомагати вчителю у перевірці зошитів та щоденників учнів та у створенні дидактичного матеріалу, наочних засобів навчання;
- працювати в закріпленому класі під керівництвом педагога-наставника.

Види робіт під час педагогічної практики

Відвідування уроків з англійської мови та спостереження за веденням навчального процесу в закріплених класах.

Вивчення календарно-тематичного плану роботи вчителя англійської мови, ознайомлення з правилами ведення та оформлення шкільної документації.

Відвідування уроків англійської мови з метою вивчення їх структури, ефективних методів та прийомів навчання.

Ознайомлення з навчальними програмами з англійської мови. Вивчення структури та змісту основних підручників, опрацювання методичної літератури з предмету.

Надання допомоги в систематизації навчальної та методичної літератури кабінету англійської мови.

Розробка питань для анкетування учнів.

Проведення анкетувань та опитувань учнів з метою виявлення кола їхніх інтересів та уподобань. Обробка даних та інтерпретація.

Відвідування уроків англійської мови з метою поглиблення знань про види наочності та ТЗН, а також методів їх доцільного та ефективного використання.

Ознайомлення з критеріями оцінювання вмінь та навичок учнів з різних видів мовленнєвої діяльності. Застосування на практиці 12-бальної системи оцінювання.

Проведення пробних уроків задля апробації відомих сучасних методів, прийомів роботи, видів навчальної діяльності учнів на уроках англійської мови у 5-9 класах.

Спостереження за проведенням різних видів контролю. Ознайомлення з критеріями оцінювання самостійних та контрольних робіт.

Ознайомлення з видами інструктажів з техніки безпеки.

Ознайомлення з санітарно-гігієнічними вимогами до організації роботи ЗЗСО.

Ознайомлення з системою позакласної роботи з англійської мови у школі: з гуртками, секція, індивідуальними та масовими заходами.

Відвідування уроків англійської мови з метою складання уявлення про професійно-педагогічні вміння вчителя-предметника.

Проведення пробних уроків, спрямованих на визначення й вирішення практичних, загальноосвітніх, розвивальних та виховних цілей уроку.

Відвідування пробних уроків інших студентів-практикантів.

Вивчення принципів підбору вправ та завдань для домашнього виконання. Надання допомоги вчителю у перевірці домашніх завдань учнів.

Розробка завдань для різних видів контролю з урахуванням новітніх тенденцій у сфері перевірки знань (складання тестів для поточного та тематичного контролю).

Зміст роботи за тижнями:

Зміст програми виробничої практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	Заходи щодо виконання програми виробничої практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
I тиждень	
<p>Організація діяльності ЗЗСО. Система роботи школи. Внутрішкільний розпорядок.</p> <p>Матеріально-технічне забезпечення сучасного ЗЗСО.</p> <p>Сучасні педагогічні технології та методи, прийоми навчання в ЗЗСО. Форми і принципи навчання в ЗЗСО. Передовий педагогічний досвід.</p> <p>Види планування навчальної діяльності. Календарно-тематичне планування з англійської мови.</p>	<p>Знайомство з адміністрацією бази практики, з особливостями організації роботи в конкретному навчальному закладі, з керівниками від бази практики з фахових дисциплін.</p> <p>Складення уявлення про матеріально-технічну базу ЗЗСО, про оформлення та устаткування кабінетів англійської мови аудіо- та відеоапаратурою для проведення уроків.</p> <p>Розподіл за класами, за керівниками від бази практики за фахом студентів.</p> <p>Відвідування уроків з англійської мови та спостереження за веденням навчального процесу в закріплених класах.</p> <p>Вивчення календарно-тематичного плану роботи вчителя англійської мови, ознайомлення з правилами ведення та оформлення шкільної документації.</p>
II тиждень	
<p>Організація та забезпечення процесу навчання англійської мови в ЗЗСО.</p> <p>Навчальні програми для ЗЗСО з англійської мови. Основні підручники та методичні посібники з англійської мови для 5-9 класів.</p> <p>Роль і функції завідувача кабінетом англійської мови. Документація завідувача кабінетом.</p> <p>Методи вивчення інтересів, запитів учнів підліткового віку</p> <p>Змістовно-методичне та матеріально-технічне забезпечення проведення уроків з англійської мови. Наочність та ТЗН.</p>	<p>Відвідування уроків англійської мови з метою вивчення їх структури, ефективних методів та прийомів навчання.</p> <p>Ознайомлення з навчальними програмами з англійської мови. Вивчення структури та змісту основних підручників, опрацювання методичної літератури з предмету.</p> <p>Знайомство з завідувачем кабінетом англійської мови. Бесіда з приводу його функціональних обов'язків. Надання допомоги в систематизації навчальної та методичної літератури кабінету.</p> <p>Розробка питань для анкетування учнів. Проведення анкетувань та опитувань учнів з метою виявлення кола їх інтересів та уподобань. Обробка даних та інтерпретація.</p> <p>Відвідування уроків англійської мови з метою поглиблення знань про види наочності та ТЗН, а також методів їх доцільного та ефективного використання.</p>

III тиждень	
<p>Методика використання наочності та ТЗН в освітньому процесі. Дидактичний та роздатковий матеріал. Технологія виготовлення навчально-методичних матеріалів.</p> <p>Типи уроків. Структура уроку. Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності учнів на уроках англійської мови у 5-9 класах.</p> <p>Самоаналіз та аналіз уроку з англійської мови.</p> <p>Техніка безпеки та правила поведінки учнів. Види інструктажів.</p> <p>Форми, методи і прийоми проведення позакласних і позашкільних заходів з англійської мови для учнів 5-9 класів.</p>	<p>Розробка та виготовлення наочних та дидактичних матеріалів для проведення залікового уроку з англійської мови.</p> <p>Консультація з методистом та вчителем-предметником з приводу визначення обсягу навчального матеріалу уроку та системи вправ і методів їх виконання.</p> <p>Проведення залікового уроку з англійської мови</p> <p>Обговорення з вчителем та методистом проведеного уроку, врахування помилок ат визначення шляхів вдосконалення методики проведення уроків.</p> <p>Відвідання та аналіз залікових уроків інших студентів</p> <p>Проведення інструктажів з учнями з приводу техніки безпеки та правил поведінки.</p> <p>Розробка та написання сценарію позакласного заходу з англійської мови.</p> <p>Залучення учнів до підготовчого етапу заходу, розподіл ролей та обов'язків.</p> <p>Проведення репетицій заходу. Здійснення контролю за ходом підготовки до заходу.</p>
IV тиждень	
<p>Типи уроків. Структура уроку. Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності учнів на уроках англійської мови в 5-9 класах.</p> <p>Самоаналіз та аналіз уроку з англійської мови.</p> <p>Основи науково-дослідницької роботи в галузі методики викладання англійської мови. Загальна логіка та структура педагогічного дослідження.</p>	<p>Консультація з методистом та вчителем-предметником з приводу визначення обсягу навчального матеріалу уроку та системи вправ і методів їх виконання.</p> <p>Проведення залікового уроку з англійської мови</p> <p>Обговорення з вчителем та методистом проведеного уроку, врахування помилок та визначення шляхів удосконалення методики проведення уроків.</p> <p>Робота у бібліотеці з науково-методичною літературою. Збір матеріалу для підготовки до майбутнього дослідження.</p>

<p>Форми, методи і прийоми проведення позакласних і позашкільних заходів з англійської мови для учнів 5-9 класів.</p> <p>Аналіз та самоаналіз позакласного заходу з фаху.</p> <p>Методи масового опитування та анкетування, цілеспрямованого спостереження. Методологія проведення педагогічного експерименту. Обробка та інтерпретація наукових даних в педагогічному дослідженні.</p> <p>Оформлення документації</p>	<p>Консультація з учителем з приводу проведення позакласного заходу.</p> <p>Проведення позакласного заходу.</p> <p>Обговорення з учителем та методистом результатів проведення позакласного заходу з англійської мови.</p> <p>Підготовка та проведення опитування учнів з метою виявлення ступеня зацікавленості та вмотивованості вивчення іноземних мов.</p> <p>Обробка та інтерпретація даних опитування.</p> <p>Складання звіту з виробничої (педагогічної) практики</p> <p>Подання методисту конспектів залікових уроків та сценарію позакласного заходу</p> <p>Підготовка до складання заліку з практики.</p> <p>Підготовка доповіді на підсумкову конференцію.</p>
--	---

3.2. Перекладацька практика

Модуль теоретичної підготовки

Організація діяльності бази практики. Система роботи бази практики. Розпорядок бази практики. Матеріально-технічна база. Документи, що регламентують діяльність бази практики.

Сфера діяльності бази практики. Зв'язки з іноземними установами. Особливості діяльності перекладача та його функції в установі даного типу. Тематичне спрямування перекладів, що потребує база практики. Специфіка клієнтури.

Основи професійної етики. Специфіка комунікативної діяльності перекладача. Діловий етикет. Норми міжнародного діловодства.

Комп'ютерні технології. Методи роботи з електронними генераторами перекладу. Особливості виконання перекладу в електронному варіанті. Інтернет технології в перекладі. Словники та довідкова література при перекладі текстів різних тематик. Оформлення ділових паперів. Особливості кінцевої правки документу.

Усний переклад. Методика ведення послідовного перекладу. Особливості перекладу з листка. Синхронний переклад.

Різновиди письмового перекладу. Перекладацькі трансформації. Повний та адаптований переклад. Стислий переклад. Прагматичні аспекти перекладу. Інформативний переклад.

Переклад текстів певного тематичного спрямування. Технічний переклад. Переклад науково-популярної літератури. Переклад ділової документації. Переклад юридичних паперів. Переклад громадсько-політичних текстів. Переклад побутових розмов та діалогів.

Переклад за різних умов комунікації. Робота з групою. Особливості роботи з окремим клієнтами – індивідуально. Специфіка перекладу за умов дистантної комунікації: телефон, Інтернет. Робота гіда-перекладача.

Оформлення документації. Особливості складання звіту. Методи наукового дослідження.

Модуль практичної підготовки

Зміст програми виробничої практики (перекладацької)	Заходи щодо виконання програми виробничої (перекладацької) практики
I тиждень	

<p>Організація діяльності бази практики. Система роботи бази практики.</p> <p>Розпорядок бази практики. Матеріально-технічна база. Документи, які регламентують діяльність бази практик.</p> <p>Сфера діяльності бази практики. Зв'язки з іноземними установами.</p> <p>Тематичне спрямування перекладів, що потребує база практики.</p> <p>Норми міжнародного діловодства. Різновиди письмового перекладу.</p> <p>Особливості діяльності перекладача та його функції в установі даного типу.</p> <p>Робота з групою.</p> <p>Методи наукового дослідження.</p>	<p>Знайомство з керівництвом та співробітниками бази практики, дослідження системи роботи бази практики.</p> <p>Одержання загального уявлення про статут та правила внутрішнього розпорядку, матеріально-технічну базу організації. Робота з документами, що регламентують діяльність бази практики.</p> <p>Дослідження головних сфер діяльності бази практики, аналіз головних пріоритетів розвитку підприємства, упорядкування інформації про зв'язки установи з іноземними партнерами, отримання інформації про бажаних потенційних партнерів чи клієнтів за кордоном.</p> <p>Ознайомлення з планом роботи фірми на найближче майбутнє з метою формування уявлення про спектр діяльності компанії.</p> <p>Здобуття інформації про заплановані заходи, що потребують участі перекладача.</p> <p>Ознайомлення з діловим листування з іноземними партнерами, замовниками чи клієнтами.</p> <p>Виконання перекладу ділових та приватних листів.</p> <p>Встановлення тематики перекладів, що користуються найбільшим попитом на базі практики.</p> <p>Консультації з груповим керівником з приводу проведення залікового заходу та певних поточних проблем.</p> <p>Участь у зборах, зустрічах та конференціях з метою виявлення особливостей ведення переговорів та справ у даній установі.</p> <p>Робота з науковою літературою, підготовка, збір інформації для написання наукової статті.</p>
<p>II тиждень</p>	

Переклад ділової документації.	Виконання перекладів ділових та приватних листів.
Оформлення ділових паперів. Особливості кінцевої правки документації.	Підготовка до виконання залікового перекладу. Робота з довідковою літературою з теми.
Інтернет технології в перекладі.	Підбір необхідних словників та Інтернет-ресурсів з теми.
Методи наукового дослідження.	Опрацювання довідкових джерел, отримання необхідного запасу фонових знань з теми.
Специфіка перекладу за умов дистантної комунікації: телефон, Інтернет.	Робота з науковою літературою, підготовка, збір інформації для написання наукової статті.
Робота з групою.	Виконання залікового перекладу за умов дистантної комунікації по телефону чи за умов веб-конференції.
Особливості складання звіту. Оформлення документації.	Виконання поточних обов'язків перекладача. Консультації з груповим керівником з приводу проведення залікового заходу та певних поточних проблем.
	Виконання залікового адаптованого перекладу (стислий переклад, інформативний переклад) науково-технічного чи науково-популярного тексту.
	Складання звіту з виробничої практики
	Подання груповому керівникові звітної документації.
	Підготовка до складання заліку з практики. Підготовка доповіді на підсумкову конференцію.

3.3. Список рекомендованої літератури (навчально-методичні видання)

Основна література

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури/В.І. Карабан. Вінниця : Нова книга, 2001 . Ч. 1 : Граматичні труднощі. 2001. 271 с.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури/В.І. Карабан. Вінниця : Нова книга, 2001. Ч. 2 : Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі. 2001. 303 с.
3. Карабан В.І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову : посібник-довідник: Навч. посіб. зі спец. "Переклад"/В. Карабан, Д. Мейс. Вінниця : Нова Книга, 2003. 608 с.
4. Карабан В.І. Англійсько-український юридичний словник/В.І. Карабан. Вінниця : Нова книга, 2004. 1088 с.
5. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : [навч. посіб.]/Карабан В. І. - Вид. 5-те, випр. Вінниця : Нова Книга, 2018. 651 с.
6. Переклад англійськомовних науково-технічних текстів : енергія, природні ресурси, транспорт : [навч. посіб.]/Л.М. Черноватий та ін.] ; за ред. Л.М. Черноватого та О.В. Ребрія. Вінниця : Нова Книга, 2017. 262 с.
7. Переклад англійськомовних текстів у галузі природничих наук : алгебра, геометрія, фізика, хімія [algebra, geometry, physics, chemistry] : [навч. посіб.]/Л.М. Черноватий та ін.]. Вінниця : Нова Книга, 2017. 239 с.
8. Переклад англійськомовних текстів у сфері надання медичної допомоги : [посібник]/за ред. Л.М. Черноватого і О.В. Ребрія. Вінниця : Нова Книга, 2019 .
9. Черноватий Л.М. Переклад англійськомовної юридичної літератури : навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти юрид. спец. та спец. "Переклад"/Л.М. Черноватий [и др.]; ред. Л.М. Черноватий, В.І. Карабан. Вінниця : Поділля-2000, 2002. 448 с. (Distum Factum).

10. Переклад англомовної економічної літератури : економіка США: заг. принципи: навч. посіб. для студ. ВНЗ, що навчаються за екон. спец. та фахом "Переклад"/ Л.М. Черноватий [и др.] ; ред. Л.М. Черноватий, В.І. Карабан. Вид. 2-ге, доп. Вінниця : Нова книга, 2007. 411 с.
11. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини : посіб. для студ. вищ. навч. закл./Л.М. Черноватий [и др.]; ред. Л.М. Черноватий, В.І. Карабан. Вінниця : Нова Книга, 2006. 272 с.
12. Ребрій О.В. Перекладацький скоропис : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., що навчаються за спец. "Переклад"/О.В. Ребрій ; під ред. д-ра пед. наук Л.М. Черноватого, д-ра філол. наук В.І. Карабана. Вінниця : Поділля-2000, 2002. 110 с. (Dictum factum. Translation course).
13. Черноватий Л.М. Переклад англомовних текстів засобів захисту інтелектуальної власності. Патенти. Знаки для товарів та послуг : [навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти]/ [Черноватий Л.М., Царьова С.О.]. Вінниця : Нова Книга, 2011. 302 с.
14. Переклад англомовної психологічної літератури : навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за психол. спец. та спец. "Переклад"/[Л.М. Черноватий та ін.] ; за ред. Л.М. Черноватого, В.І. Карабана та Т.Б. Хомуленко. Вінниця : Нова Книга, 2012. 511 с
15. Карабан В.І. Практика перекладу публіцистичних текстів : англо-укр. та укр.-англ. напрямки : [посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. "Переклад" (англ. мова)]/ Карабан В.І., Панасьєв О.М. Вінниця : Нова Книга, 2017. 366 с.

Додаткова література

16. Oxford Guide to British and American Culture. Oxford: Oxford University Press, 2000.
17. Michael Mc Carthy, Felicity O'Dell. English Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2005.
18. Stuart Redman. English Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2007.
19. The ESL Miscellany. A treasury of cultural and linguistic information. Vermont: Pro Lingua Associates, 2011.
20. James West Davidson, Michael B. Stoff. The American Nation. New Jersey, 2008.
21. Alan Brinkley. American History. A Survey. 2005.
22. Scott Foresman and Company. America. The people and the dream. Illinois, 2010.
23. James O'Driscoll. Britain. Oxford: Oxford University Press, 2007.

Інформаційні електронні ресурси

1. British Council. Learn English. Skills [Електронний ресурс]//Режим доступу: <https://learnenglish.britishcouncil.org/skills>
2. British Council. Learn English. Courses [Електронний ресурс]//Режим доступу: <https://learnenglish.britishcouncil.org/courses>
1. British Council. Learn English. Grammar [Електронний ресурс]//Режим доступу: <https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar>
2. British Council. Learn English. Vocabulary [Електронний ресурс]//Режим доступу: <https://learnenglish.britishcouncil.org/vocabulary>
3. British Council. Learn English. Business English [Електронний ресурс]//Режим доступу: <https://learnenglish.britishcouncil.org/business-english>
4. British Council. Learn English. General English [Електронний ресурс]//Режим доступу: <https://learnenglish.britishcouncil.org/general-english>
5. British Council. Learn English. IELTS [Електронний ресурс]//Режим доступу: <https://learnenglish.britishcouncil.org/IELTS>

3.4. Методичні рекомендації

Модуль педагогічної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня 4 курсу спеціальності 035 Філологія є завершенням вивчення дисциплін «Педагогіка», «Психологія», «Практика усного та писемного мовлення», «Методика навчання іноземної мови в закладах загальної середньої освіти». Під час практики студенти повинні розвинути свої індивідуальні здібності й закріпити навички професійної педагогічної підготовки, здобуті впродовж вивчення вищезгаданих дисциплін. Під час підготовки до проведення уроків студентам необхідно консультуватись з керівником практики та провідними викладачами курсу, які нададуть чіткі методичні рекомендації щодо їх організації та проведення, забезпечать необхідними методичними матеріалами, в тому числі в електронному вигляді.

Модуль перекладацької практики є завершенням вивчення дисциплін «Практика

усного та писемного перекладу», «Вступ до перекладознавства», «Порівняльна лексикологія англійської та української мов», «Теорія та практика перекладу». Під час практики студенти повинні розвинути свої індивідуальні здібності й закріпити навички професійної підготовки перекладача, здобути впродовж вивчення вищезгаданих дисциплін та спецкурсів. Під час виконання письмових перекладів студентам необхідно консультиватися з керівником

3.5. Питання й завдання до заліку **Модуль педагогічної практики**

- вивчення нових технологій навчання в школі та підготовка доповіді на підсумкову конференцію. Доповідь повинна складатися з трьох блоків: вступ, основна частина та висновки. У вступі надається перелік нових методів та технологій навчання в конкретній школі; в основній частині описуються способи та прийоми їх застосування на уроках англійської мови, висвітлюється власний досвід їх апробації; у висновках надаються рекомендації щодо застосування найбільш ефективних методів та технологій навчання в подальшій професійній діяльності майбутнього фахівця;
- виготовлення роздавального матеріалу, тестових завдань для перевірки вмій та навичок мовленнєвої діяльності. Зразки індивідуальних карток та тестових завдань, які застосовувалися студентом під час практики, здаються в окремому файлі груповому керівнику практики;
- вивчення та узагальнення педагогічного досвіду вчителів школи – скласти портрет-характеристику вчителя (або оформити альбом). Як правило, студент надає в окремому файлі професійний портрет-характеристику вчителя англійської мови, з яким він співпрацював під час виробничої (педагогічної) практики;
- збір матеріалу для написання кваліфікаційної роботи.

Питання до заліку

1. Організація діяльності ЗЗСО. Система роботи ЗЗСО. Внутрішній розпорядок.
2. Сучасні педагогічні технології та методи, прийоми навчання в ЗЗСО.
3. Форми і принципи навчання в ЗЗСО. Передовий педагогічний досвід.
4. Види планування навчальної діяльності. Календарно-тематичне планування з англійської мови.
5. Навчальні програми для ЗЗСО з англійської мови.
6. Основні підручники та методичні посібники з англійської мови для 5-9 класів.
7. Роль і функції завідувача кабінетом англійської мови. Документація завідувача кабінетом.
8. Методи вивчення інтересів, запитів учнів підліткового віку.
9. Змістовно-методичне та матеріально-технічне забезпечення проведення уроків з англійської мови. Наочність та ТЗН.
10. Критерії оцінювання знань з певної теми. Система оцінювання знань з англійської мови за 12-ти бальною системою.
11. Функції вчителя англійської мови.
12. Типи уроків. Структура уроку.
13. Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності учнів на уроках англійської мови у 5-9 класах.
14. Домашнє завдання на уроках англійської мови: об'єм, зміст, характер.
15. Самоаналіз та аналіз уроку з англійської мови.
16. Контроль знань. Види контролю. Різновиди контрольних робіт. Тематична атестація. Форми проведення тематичного заліку.
17. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації роботи учнів загальноосвітніх шкіл.
18. Позаурочна та позашкільна робота з фаху. Форми, методи і прийоми проведення позакласних і позашкільних заходів з англійської мови для учнів 5-11 класів.
19. Основи науково-дослідницької роботи в галузі методики викладання англійської мови. Загальна логіка та структура педагогічного дослідження.
20. Аналіз та самоаналіз позакласного заходу з фаху.

Модуль перекладацької практики

До заключної науково-методичної конференції студентам необхідно здати наступну звітну документацію:

1. Індивідуальний план практики.
2. Характеристику роботи студента під час практики від керівника від бази

практики та групового керівника, що містить дані про ступінь підготовки студента, якість виконаних робіт, ставлення до роботи, рекомендації.

3. Щоденник практики, що повинен містити назви перекладених статей, документів, їх об'єм у сторінках, назви словників та довідників, що було використано під час роботи, зазначення перекладацьких проблем, що зустрілися, та шляхи їх рішення, зазначення усіх видів діяльності під час проходження практики із зазначенням тем усних перекладів та комунікантів, інформацію про виконання індивідуального завдання з практики та залікові заходи, відгук керівника від баз практики.
4. Звіт студента, виконаний у письмовій формі, завірений адміністрацією установи.

4. ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ **Модуль педагогічної практики**

Поточний контроль:

- облік відвідування та знаходження студентів на базі практики (не більше ніж 40 год. на тиждень);
- відвідування викладачами – керівниками практики від університету пробних та залікових уроків студентів з наступним обговоренням;
- систематичний контроль за виконанням студентом індивідуального плану практики;

Підсумковий контроль:

- перевірка документації: «Щоденника практики» з відгуками керівників від бази практики та кафедр ХДУ, конспекти проведених уроків та виховних заходів;
- присутність на конференціях;
- складання заліку.

Модуль перекладацької практики

Поточний контроль

- облік відвідування та перебування студентів на базах практики протягом 6 годин, що проводиться старостою групи, груповим керівником, керівником від бази практики та відділом практик та працевлаштування університету;
- систематичний контроль за виконанням індивідуального плану практики з боку групового керівника;
- перевірка документації практики на проміжному етапі практики.

Підсумковий контроль

- перевірка документації практики на заключному етапі практики;
- проведення підсумкових конференцій на базі практики;
- складання заліку з перекладацької практики.

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Модуль педагогічної практики

Звітна документація складається з:

- заповненого «Щоденника практики» з оцінками за кожен вид діяльності та підсумковою оцінкою;
- папки з англійської мови та світової літератури, що містить:
 - титульний аркуш;
 - конспект залікового уроку з англійської мови, підписаний викладачем – керівником практики від кафедри практики англійської мови;
 - конспект позакласного заходу з фаху підписаний викладачем – керівником практики від відповідної кафедри.
- папки з педагогіки та психології, що містить:
 - титульний аркуш;
 - сценарій виховного заходу, підписаний викладачем – керівником практики від кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту;
 - самоаналіз виховного заходу;
 - психолого-педагогічну характеристику на учня.

Звітна документація з педагогіки та психології оформлюється згідно з єдиними вимогами, розробленими кафедрою педагогіки, психології й освітнього менеджменту.

Модуль перекладацької практики

Звіт студента, виконаний у письмовій формі повинен налічувати до 4-5 друкованих аркушів і містити наступні пункти:

- час, місце, тривалість виробничої практики;
- жанрово-стилістичні характеристики письмового матеріалу, що перекладався;
- види документів, види усного перекладу (послідовний, діалог, переклад з аркуша, реферат);
- загальна кількість перекладених сторінок;
- характеристика клієнтури, опис відносин між практикантом, керівництвом та замовником;
- характеристика робочого місця практиканта;
- приблизна кількість годин роботи усним перекладачем;
- перелік інших виконаних робіт.

Орієнтовний перелік видів роботи в «Календарному графіку проходження практики» («Щоденник практики»)

*[I блок. Навчально-методична робота –
оцінюють викладачі – керівники з практики від ХДУ]*

1. Заліковий урок з англійської мови з теми «_____»

*[II блок. Організаційно-виховна робота –
оцінюють викладачі кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту ХДУ]*

2. Заліковий виховний захід (із педагогіки) з теми «_____»

3. Самоаналіз виховного заходу

4. Психолого-педагогічна характеристика учня _____ класу

*[III блок. Науково-дослідна робота –
оцінює науковий керівник кваліфікаційної роботи]*

5. Виконання індивідуального завдання з теми «_____» (тема випускної роботи)

*[IV блок. Виконання залікових перекладів –
оцінюють викладачі – керівники з практики від ХДУ]*

6. Заліковий переклад 1 «...тема...».

7. Заліковий переклад 2 «...тема...».

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ) ПРАКТИКИ

Підбиваючи підсумки практики, здобувачі першого (бакалаврського) рівня 4 курсу спеціальності 035 Філологія письмово звітують в індивідуальному щоденнику, складають залік, беруть участь у підсумковій конференції в ХДУ.

Форма підсумкового контролю – диференційований залік.

Остаточна оцінка розраховується за накопичувальним принципом у такий спосіб:

Вид роботи	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
Модуль педагогічної практики		
1. Заліковий урок з англійської мови	<p><i>Критерії оцінювання уроку іноземної мови:</i></p> <p>1.Цілеспрямованість заняття (максимум 3 бали):</p> <ul style="list-style-type: none"> - тема заняття, тип; - цілі заняття (практична, загальноосвітня, виховна); - відповідність заняття виховним цілям. <p>2.Структура та зміст заняття (максимум 3</p>	15

	<p>бали):</p> <ul style="list-style-type: none"> - фіксація етапів заняття та їх послідовність; - відповідність прийомів навчання основним цілям навчання; - раціональність співвідношення тренувальних та мовленнєвих вправ; - характеристика допоміжних засобів навчання, їх доцільність та ефективність; - розвивальна, виховна, загальноосвітня цінність мовленнєвого матеріалу заняття та вправ. <p>3.Активність учнів на занятті (максимум 3 бали):</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні форми взаємодії вчителя та учнів та студентів, поетапність та послідовність; - прийоми стимуляції мовленнєвої та розумової активності учнів. <p>4.Мовленнєва поведінка вчителя (максимум 3 бали):</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідність мовлення вчителя мовленнєвим нормам, її адаптації до рівня мовленнєвої підготовки учнів до вимог програми; - ступінь володіння виразами аудиторного вжитку; - чіткість та доступність формулювання завдань; - доцільність використання рідної мови на заняттях; - співвідношення мовлення вчителя та студентів на занятті. <p>5.Результативність заняття (максимум 3 бали):</p> <ul style="list-style-type: none"> - чому навчилися учні на занятті; - відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям; - об'єктивність та мотивація виставлених викладачем оцінок. <p><i>При оцінці враховується звіт про практику та характеристика роботи здобувача методистом і груповим керівником.</i></p>	
<p>2. Заліковий виховний захід (із педагогіки)</p>	<p><i>Критерії оцінювання залікового виховного заходу:</i></p> <p>1.Цілеспрямованість заняття (максимум 3 бали):</p> <ul style="list-style-type: none"> - тема заняття, тип; - цілі заняття (практична, загальноосвітня, виховна); - відповідність заняття виховним цілям. <p>2.Структура та зміст заняття (максимум 3 бали):</p>	<p>15</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - фіксація етапів заняття та їх послідовність; - відповідність прийомів навчання основним цілям навчання; - раціональність співвідношення тренувальних та мовленнєвих вправ; - характеристика допоміжних засобів навчання, їх доцільність та ефективність; - розвивальна, виховна, загальноосвітня цінність мовленнєвого матеріалу заняття та вправ. <p>3.Активність учнів на занятті (максимум 3 бали):</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні форми взаємодії викладача та студентів, поетапність та послідовність; - прийоми стимуляції мовленнєвої та розумової активності учнів. <p>4.Мовленнєва поведінка вчителя (максимум 3 бали):</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідність мовлення вчителя мовленнєвим нормам, її адаптації до рівня мовленнєвої підготовки учнів до вимог програми; - ступінь володіння виразами аудиторного вжитку; - чіткість та доступність формулювання завдань; - доцільність використання рідної мови на заняттях; - співвідношення мовлення вчителя та студентів на занятті. <p>5.Результативність заняття (максимум 3 бали):</p> <ul style="list-style-type: none"> - чому навчилися учні на занятті; - відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям; - об'єктивність та мотивація виставлених викладачем оцінок. <p><i>При оцінці враховується звіт про практику та характеристика роботи здобувача методистом і груповим керівником.</i></p>	
3. Самоаналіз виховного заходу	Об'єктивність самоаналізу враховується відносно критеріїв оцінювання заходу, вказаних вище, за п'ятьма пунктами і шкалою від одного до 15.	15
4. Психолого-педагогічна характеристика учня	Психолого-педагогічна характеристика складена особисто здобувачем з опорою на вивчені обставини та містить власну обґрунтовану думку здобувача. Оцінюється за шкалою від одного до 15, враховуючи кожен пункт характеристики.	15

5. Виконання індивідуального завдання	Виконання індивідуального завдання оцінює керівник кваліфікаційної роботи за шкалою від 1 до 10.	10
Модуль перекладацької практики		
6. Виконання залікового перекладу 1.	Виконання залікового перекладу оцінює викладач – керівник практики від університету за наступними критеріями: 1. Змістова відповідність (від одного до п'яти балів). 2. Функціонально-стильова відповідність (від одного до п'яти балів). 3. Рівень володіння рідною мовою (грамотність, стиль) (від одного до п'яти балів).	15
7. Виконання залікового перекладу 2.	Виконання залікового перекладу оцінює викладач – керівник практики від університету за наступними критеріями: 1. Змістова відповідність (від одного до п'яти балів). 2. Функціонально-стильова відповідність (від одного до п'яти балів). 3. Рівень володіння рідною мовою (грамотність, стиль) (від одного до п'яти балів).	15
Разом		100

Підсумкова кількість балів за практику

Сума балів за всі види роботи	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу